Lieta Nr.C27227612
CA-1515-15/27

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 16.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Inta Zaļā,
tiesneši Ilze Celmiņa un Uldis Danga,
ar sekretāri Sabīni Melderi,
piedaloties prasītājas likvidējamās AS "GE Capital Latvia" pārstāvim zvērinātam advokātam Jevgeņijam Salimam un atbildētājas /pers. A/ pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Strencim,

Rīgā, Brīvības bulvārī 34, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu likvidējamās AS "GE Capital Latvia" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un /pers. A/ pretprasībā pret likvidējamo AS "GE Capital Latvia" par 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 atzīšanu par spēkā neesošu un 2009.gada 30.jūnija vienošanās Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 atzīšanu par spēkā neesošu sakarā ar likvidējamās AS "GE Capital Latvia" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2014.gada 8.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1.] 2012.gada 11.oktobrī tiesā saņemts AS „GE Money Bank" prasības pieteikums pret /pers. A/ par parāda piedziņu, kurā tiek lūgts piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam neatmaksāto aizdevuma pamatsummu LVL 86 250,36 apmērā, nesamaksātos procentus par aizdevuma izmantošanu LVL 7 308,29 apmērā, likumiskos 6% procentus par aizdevuma atmaksas kavējumu LVL 3 507,51 apmērā, līgumsodu par saistību izpildes termiņa kavējumu LVL 37 777,61 apmērā, kopā piedzīt parāda summu LVL 134 843,78, kā arī piedzīt tiesas izdevumus, un noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no kopējās neatmaksātās parāda summas no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

[1.1.] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 12.janvārī starp prasītāju (iepriekšējais nosaukums AS "Baltic Trust Bank") un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.Dz-2507, atbilstoši kuram prasītāja izsniedza atbildētājai aizdevumu EUR 129 000.
2007.gada 12.janvārī piešķirto aizdevumu prasītāja izsniedza atbildētājai 2007.gada 16.janvārī un 2007.gada 19.janvārī, pārskaitot uz atbildētājas bankas kontu.
Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.5., 4.1.un 4.2.punktu par aizdevuma izmantošanu tika noteikta mainīgā procentu likme. Atbilstoši aizdevuma līguma 1.4.punktam izsniegtā aizdevuma summa atbildētājai bija jāatmaksā ne vēlāk kā līdz 2017.gada 30.janvārim, saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku.

[1.2.] 2009.gada 30.jūnijā prasītāja ar atbildētāju noslēdza vienošanos Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507. Puses vienojās, ka vienošanās preambulā norādītie kavētie aizdevuma pamatsummas maksājumi EUR 4 143,11 apmērā tiks pievienoti atlikušajai aizdevuma pamatsummai. Pēc pievienošanas atlikušās aizdevuma pamatsummas apmērs sasniedza EUR 123 662,54. Šajā sakarā prasītāja atsaucas uz vienošanās 1.2. un 3.punktu, kā arī uz preambulā minēto par līgumsodu.

[1.3.] Ņemot vērā, ka atbildētāja nepildīja savas no aizdevuma līguma un 2009.gada 30.jūnijā noslēgtās vienošanās izrietošās saistības, kavēja aizdevuma maksājumus (pēdējais maksājums no atbildētājas saņemts 2010.gada 21.decembrī EUR 4 288.82 apmērā) prasītāja, pamatojoties uz aizdevuma līguma 5.2.punktu un ievērojot Civillikuma 1589.pantu, 2012.gada 19.janvārī ierakstītā vēstulē nosūtīja atbildētājai paziņojumu, kurā informēja par vienpusēju atkāpšanos no līguma. Minēto paziņojumu atbildētāja saņēma 2012.gada 25.janvārī.
Prasītāja norāda, ka daļa aizdevuma pamatsummas ir atbildētājas lietošanā, līdz ar to galvenā saistība nav izbeigusies. Tādējādi saskaņā ar Civillikuma 1762.panta 1.punktu prasītājai ir tiesības aprēķināt un saņemt aizdevuma lietošanas procentus par visu laika periodu, kamēr aizdevums atrodas atbildētājas faktiskā lietošanā.

[1.4.] Attiecībā uz parāda apmēru, prasītāja paskaidrojusi, ka atbildētājas parāda saistību apjoms pret prasītāju ir EUR 191 865,41 apmērā, kas sastāv no:
1) neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 122 723,21 apmērā;
2) nesamaksātajiem procentiem par aizdevuma faktisko lietošanu EUR 10 398,76 apmērā par laika periodu no 2010.gada 28.janvāra līdz 2012.gada 19.janvārim;
3) likumiskajiem 6% procentiem par aizdevuma atmaksas kavējumu EUR 4 990,74 apmērā par laika periodu no 2012.gada 20.janvāra līdz 2012.gada 19.septembrim;
4) līgumsoda par saistību izpildes termiņa kavējumu EUR 53 752,70 apmērā par laika periodu no 2010.gada 1.marta līdz 2012.gada 19.janvārim.

[2.] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2012.gada 30.oktobrī saņemts atbildētājas /pers. A/paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasība netiek neatzīta.

Atbildētāja nenoliedza, ka ir parakstījusi 2009.gada 30.jūnija vienošanos, tomēr atbildētāja apšauba, ka uz 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 ir viņas paraksts, jo atbildētājas rīcībā nav šī aizdevuma līguma eksemplārs.

[3.] Pamatojoties uz atbildētājas pilnvarotās personas izteikto lūgumu ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 11.marta lēmumu nolemts lietā nozīmēt rokraksta ekspertīzi.

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2013.gada 3.jūnijā saņemts eksperta atzinums, kurā ir secināts, ka atzinumā minēto iemeslu dēļ nebija iespējams noteikt, vai pati atbildētāja vai cita persona ir izpildījusi parakstus atbildētājas vārdā uz 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līgumā Nr.Dz-2507.

[5.] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2013.gada 30.oktobrī saņemts atbildētājas pārstāvja Jāņa Strenča pretprasības pieteikums, kurā lūgts atzīt par spēkā neesošu 2007.gada 12.janvāra aizdevumu līgumu Nr.Dz-2507, atzīt par spēkā neesošu 2009.gada 30.jūnija pāratjaunojumu 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līgumam Nr.Dz-2507, piedzīt no prasītāja visus tiesāšanās izdevumus.

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka uz 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr. Dz-2507 nav atbildētājas paraksta, ko apstiprina civillietā veiktā ekspertīze, kā arī citās tiesvedības lietās veiktās ekspertīzes.

Ņemot vērā, ka prasības pamats ir 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līgums Nr.Dz-2507, kuru atbildētāja nav parakstījusi, ir pamats uzskatīt, ka 2009.gada 30.jūnija aizdevuma līguma pāratjaunojums ir noslēgts ar maldību un viltu, jo ir pierādīts, ka atbildētājai līdz 2009.gada 30.jūnijam nebija nekādas saistības pret prasītāju.

[6.] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2014.gada 30.janvārī saņemts prasītājas pieteikums par puses procesuālo tiesību pārņemšanu. Pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 23.augustā prasītāja kā cedents un Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiāle Latvijā kā cesionārs noslēdza cesijas līgumu Nr.1. Saskaņā ar minēto cesijas līgumu nodoti prasījumi, kas izriet pret atbildētāju no 2007.gada 12.janvārī noslēgtā aizdevuma līguma Nr.Dz-2507.

Prasītāja lūdz tiesai pieļaut šajā civillietā prasītājas aizstāšanu ar cesionāru - Ārvalsts komersantu "PlusPlus Baltic OU" filiāli Latvijā.

2014.gada 25.marta tiesas sēdē Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77.panta pirmo un otro daļu, nolēma aizstāt lietā prasītāju ar ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāli Latvijā.

[7.] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2014.gada 2.septembrī saņemts likvidējamās AS "GE Capital Latvia" paskaidrojums par atbildētājas /pers. A/ iesniegto pretprasības pieteikumu, norādot, ka pretprasība netiek atzīta un lūgts to noraidīt.

Likvidējamā AS "GE Capital Latvia" norādījusi, ka Valsts tiesu ekspertīžu biroja eksperti, veicot ekspertīzi 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līgumam Nr. Dz-2507, 2013.gada 27.maija atzinumā Nr.13-500 secinājuši, ka nav iespējams noteikt, vai parakstu /pers. A/ vārdā uz aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 ir izpildījusi pati /pers. A/ vai cita persona.

Ņemot vērā ekspertu secinājumus par /pers. A/ parakstu uz aizdevuma līguma Nr.Dz-2507, likvidējamā AS „GE Capital Latvia" uzskata, ka ekspertu atzinums pats par sevi nevar kalpot par pierādījumu faktam, ka /pers. A/ aizdevuma līgumu nav parakstījusi un viņas paraksts uz aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 ir atdarināts.

Likvidējamā AS „GE Capital Latvia" uzskata, ka būtiski ir tas, ka eksperti nav atzinuši, ka parakstu /pers. A/ vārdā uz aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 nav izpildījusi /pers. A/, bet cita persona.

[7.2.] Likvidējamās AS "GE Capital Latvia" paskaidrojumā norādīts, ka /pers. A/ nav apstrīdējusi savu parakstu uz 2009.gada 30.jūnija vienošanās Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507, ar kuru aizdevuma līgumā tika veiktas izmaiņas aizdevuma atmaksas noteikumos. Vienošanās Nr.1 pie aizdevuma līguma parakstīšana viennozīmīgi apliecina faktu, ka /pers. A/ bija noslēgusi aizdevuma līgumu Nr.Dz-2507, jo rīcībspējīga persona grozījumus līgumā paraksta tikai tad, ja tā ir parakstījusi arī pašu līgumu.

[7.3.] Likvidējamā AS „GE Capital Latvia" uzskata par nepamatotu /pers. A/ argumentu, ka 2009.gada 30.jūnija vienošanās Nr.1 pie aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 ir noslēgta maldības un viltus ietekmē. /pers. A/ nav iesniegusi nevienu pierādījumu tam, ka viņa maldījusies, parakstot 2009.gada 30.jūnija vienošanos Nr.1 pie aizdevuma līguma Nr.Dz-2507.

[8.] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa 2014.gada 8.oktobrī nosprieda noraidīt Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiāles Latvijā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu un apmierināt /pers. A/ pretprasību.

Tiesa atzina par spēkā neesošu no noslēgšanas dienas starp AS „Baltic Trust Bank" un /pers. A/ noslēgto 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līgumu Nr.Dz-2507. Atzina par spēkā neesošu no noslēgšanas dienas starp AS „GE Money Bank" un /pers. A/ 2009.gada 30.jūnijā noslēgto vienošanos Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507. Tiesa piedzina no likvidējamās AS „GE Capital Latvia" par labu /pers. A/ tiesas izdevumus EUR 412,03 apmērā.

[8.1.] Pirmās instances tiesa secinājusi, ka prasība celta, pamatojoties uz 2007.gada 12.janvārī noslēgto aizdevuma līgumu Nr. Dz-2507.

Tiesa spriedumā izvērtējusi lietā 2013.gada 27.maijā veikto rokraksta ekspertīzi, secinot, ka ekspertīzē nav konstatēts pazīmju kopums, kas būtu pietiekams kādam noteiktam (apgalvojuma vai noliegumā) atzinumam.

Tiesas ieskatā pie strīda izšķiršanas nav būtiska nozīme ekspertīzes atzinumā norādītajam, ka „ paraksti satur neliela apjoma vienkārši izpildītu grafisko materiālu (rakstīti vienkārši izpildāmām un viegli atdarināmām kustībām, līdz ar ko parakstiem ir maza informatīvā nozīmība)", jo tiesa nav eksperts personu rokrakstos un parakstos, lai patstāvīgi izdarītu kategorisku secinājumu par to, ka, neskatoties uz eksperta atzinumu, parakstu aizdevuma līgumā ir izpildījusi pati /pers. A/.

Tiesa norādījusi, ka ekspertīzes atzinumu likvidējamā AS „GE Capital Latvia" nav apstrīdējusi un nav lūgusi tiesu noteikt atkārtotu /pers. A/ rokraksta vai paraksta ekspertīzi.

Pirmās instances tiesa, ņemot vērā 2013.gada 27.maija eksperta atzinumu Nr.13- 500, atzina par pierādītu, ka /pers. A/ 2007.gada 12.janvārī nav noslēgusi aizdevuma līgumu ar AS „GE Money bank" un nav uzņēmusies nekādas no šī līguma izrietošās saistības, tajā skaitā, atmaksāt aizdevuma summu, procentus un līgumsodu, līdz ar to prasība par parāda piedziņu ir noraidāma.

Tiesa atzina, ka 2009.gada 30.jūnija vienošanos Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 nav atzīstama par tiesīgi noslēgtu, jo no prettiesiska un spēkā neesoša darījuma (aizdevuma līguma) nevar izrietēt tiesisks darījums – vienošanās pie aizdevuma līguma, kas būtu izpildāma atbilstoši Civillikuma 1587. pantam. Tam apstāklim, ka /pers. A/ savu parakstu uz šīs vienošanās neapstrīd, tiesas ieskatā nav būtiskas nozīmes.

Ņemot vērā minēto, tiesa spriedumā nevērtēja pretprasības pieteikumā norādītos argumentus par to, ka /pers. A/ ir parakstījusi vienošanos viltus un maldības ietekmē, pamatojot savu viedokli uz Civillikuma 1427. un 1508.pantu.

[9.] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2014.gada 13.novembrī saņemta likvidējamās AS "GE Capital Latvia" likvidatora/pers.S/ apelācijas sūdzība par pirmās instances tiesas 2014.gada 8.oktobra spriedumu, lūdzot tiesai noraidīt atbildētājas pretprasību.

Apelācijā lūgts apmierināt prasību un piedzīt no atbildētājas par labu Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā neatmaksāto aizdevumu EUR 122 723,21 apmērā, procentus par aizdevuma izmantošanu EUR 10 398,76 par laika periodu no 2010.gada 28.oktobra līdz 2012.gada 19.janvārim, likumiskos nokavējuma procentus par aizdevuma samaksas kavējumu EUR 4 990,74 par laika periodu no 2012.gada 20.janvārim līdz 2012.gada 19.septembrim, līgumsodu par saistību izpildes termiņa kavējumu EUR 53 752,70 par laika periodu no 2010.gada 1.martam līdz 2012.gada 19.janvārim, kopā piedzīt naudas summu EUR 191 865,41 apmērā. Lūgts piedzīt no atbildētājas par labu likvidējamai AS "GE Capital Latvia" tiesas izdevumus.

[9.1.] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nav objektīvi izvērtējusi 2013.gada 27.maijā lietā veikto rokraksta ekspertīzi., nav ņēmusi vērā ekspertu secinājumus un viedokli. Apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā ekspertu atzinums neizslēdz iespēju, ka atbildētāja pati ir parakstījusi aizdevuma līgumu.

Par to, ka atbildētāja bija parakstījusi aizdevuma līgumu liecina tas, ka atbildētāja parakstīja 2009.gada 30.jūnijā vienošanos Nr.1 pie aizdevuma līguma, kā arī atbildētāja saņēma aizdevumu saskaņā ar aizdevuma līguma nosacījumiem un veica saņemtā aizdevuma atmaksu. No bankas konta /konta numurs/ izraksta ir redzams, ka līdz 2009.gada februārim atbildētāja veica aizdevuma atmaksu, kas nebūtu noticis, ja atbildētāja nebija parakstījusi un noslēgusi aizdevuma līgumu. Minētos apstākļus pirmās instances tiesa nav vērtējusi.

[9.2.] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka no vienošanās Nr.1 pie aizdevuma līguma preambulas ir redzams, ka atbildētāja atzīst, ka nav izpildījusi savas saistības saskaņā ar aizdevuma līgumu. Atbildētājas kavēto maksājumu summa ir EUR 7 203,10 un aprēķinātā līgumsoda apmērs ir EUR 3 542,48. Vienošanās Nr.1 pie aizdevuma līguma tika noslēgta pēc pašas atbildētājas lūguma, lai rastu iespēju nokārtot parāda saistības, mainot turpmākos aizdevuma atmaksas noteikumus.

Līdz ar to vienošanās Nr.1 un tas, ka atbildētāja ir parakstījusi katru vienošanās lapu, apliecina atbildētājas informētību par vienošanās Nr.1 noslēgšanas iemesliem un noteikumiem.

[9.3.] Likvidējamās AS "GE Capital Latvia" ieskatā par to, ka atbildētāja pati bija noslēgusi un parakstījusi aizdevuma līgumu liecina arī tas, ka atbildētājas meita /pers. L/ aizdevuma līguma izpildes nodrošināšanai ieķīlāja par labu bankai viņai piederošos nekustamos īpašumus /adrese A/, un /adrese/. Aizdevuma līgums kā pamats hipotēkai tika ierakstīts Daugavpils pilsētas zemesgrāmatā kopā ar attiecīgajiem hipotēkas līgumiem Nr.Dz-2507-1 un Nr.Dz-2507-2. Aizdevuma līguma 1.6.punktā norādīts, ka aizdevuma nodrošinājums ir minētie nekustamo īpašumu hipotēkas līgumi, ka noslēgti ar /pers. L/.

[9.4.] Saistībā ar atbildētāja puses argumentu par maldību, likvidējamā AS "GE Capital Latvia" atsaucas uz Civillikuma 1458.pantu, norādot, ka atbildētāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu tam, ka viņa būtu maldījusies, parakstot vienošanos Nr.1. Atbildētājas pretprasība šajā daļā ir pamatota tikai ar viņas apgalvojumu, kas, saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu, nav atzīstams par pierādījumu.

[10.] 2015.gada 2.novembra tiesas sēdē likvidējamās AS "GE Capital Latvia" pārstāvis zvērināts advokāts Jevgeņijs Salims uzturēja apelācijas sūdzību, bet atbildētājas /pers. A/ pārstāvis zvērināts advokāts Jānis Strencis tiesas sēdē apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja iesniegto pretprasību.

Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiāles Latvijā pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. Tiesa konstatēja, ka pavēste par tiesas sēdi nosūtīta savlaicīgi uz komersanta filiāles juridisko adresi. Vienlaikus tiesa, uzklausot lietas dalībnieku viedokli, atzina, ka, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, iespējams lietu skatīt bez Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiāles Latvijā pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[11.] Pārbaudot civillietas materiālus un izvērtējot pierādījumus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka likvidējamās AS "GE Capital Latvia" apelācijas sūdzība ir atstājama bez izskatīšanas daļā par neatmaksātā aizdevuma piedziņu, savukārt /pers. A/ pretprasība ir noraidāma.

Savu viedokli Civillietu tiesu kolēģija pamato uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[11.1.] AS "GE Money Bank" (pēc nosaukuma maiņas - AS "GE Capital Latvia" l.l. 114) savu prasību pret /pers. A/ pamatojusi uz pušu starpā 2007.gada 12.janvārī noslēgto aizdevuma līgumu Nr. Dz-2507 (l.l. 10 – 12).

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka atbildētājas iebildumi saistībā ar 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma parakstīšanu nav pierādīti atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas prasībām.

Atbildētāja savu apgalvojumu, ka viņa nav parakstījusi 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līgumu, pamato, atsaucoties uz Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2013.gada 27.maija atzinumu (1.sējums, l.l. 80 – 82).

Izvērtējot minēto atzinumu, tiesu kolēģija secina, ka Valsts tiesu ekspertīžu biroja eksperti savā 2013.gada 27.maija atzinuma nav varējuši dot atbildi uz tiem jautājumiem, kas uzdoti tiesas 2013.gada 11.marta lēmumā par ekspertīzes nozīmēšanu (1.sējums, l.l. 67- 68).

Ekspertīzes secinājumu daļā norādīts, ka noteikt, kas – pati /pers. A/ vai kāda cita persona ir izpildījusi parakstus /pers. A/ vārdā 12.01.2007. aizdevuma līguma Nr.Dz2507, kas noslēgts starp AS "Baltic Trust Bank" un /pers. A/, 1. – 3. lapā apakšējā pusē un 4.lapā sadaļā "Aizņēmējs" rindā "/pers. A/", nebija iespējams "Pētījuma" daļā norādītā iemesla dēļ.

Eksperti atzinuma "Pētījumu" daļā norādījuši, ka izpētāmais paraksts satur neliela apjoma vienkārši izpildītu grafisko materiālu (rakstīti vienkārši izpildāmām un viegli atdarināmām kustībām, līdz ar to parakstam ir maza informatīva nozīme).

Ņemot vērā, ka lietā noteiktā ekspertīze nav devusi viennozīmīgu atbildi par atbildētājas parakstiem uz 2007.gada 12.janvārī noslēgtā aizdevuma līguma, tiesas pienākums ir vērtēt citus lietā iesniegtos pierādījumus.

[11.2.] Saskaņā ar 2007.gada 12.janvārī noslēgtā aizdevuma līguma 1.1.punktu, Banka (līguma slēgšanas brīdī – AS "Baltic Trust Bank") kā Aizdevēja izsniedza /pers. A/, personas kods /personas kods/, kā Aizņēmējai aizdevumu EUR 129 000 apmērā. Līguma 1.2.punktā norādīts, ka aizdevums tiek izsniegts ar pārskaitījumu uz Aizņēmēja norēķinu kontu Bankā.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādās pašas šķiras un labuma lietās.

Juridiskajā literatūrā (Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – R: Mans īpašums, 1998, 382.lpp), komentējot minēto tiesību normu, ir norādīts, ka aizdevuma līgums ir reāllīgums. Līguma noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas vai lietas nodošana.

No prasības pieteikumam pievienotā atbildētājas /pers. A/ bankas konta izraksta (l.l. 24 – 33) redzams, ka aizdevuma summa EUR 129 000 apmērā atbildētājas kontā ieskaitīta 2007.gada 16.janvārī - EUR 60 000 un 2007.gada 19.janvārī – EUR 69 000.

Ņemot vērā minēto, tiesu kolēģija atzīst, ka pušu starpā 2007.gada 12.janvārī noslēgtais aizdevuma līgums no Aizdevēja puses tika izpildīts. Atbildētāja /pers. A/ nav atgriezusi viņas bankas kontā ieskaitīto aizdevuma summu un nekad nav iebildusi par tās saņemšanu. Gluži pretēji, kā liecina atbildētājas bankas konta izraksts, /pers. A/ no šī konta laika periodā no 2007.gada 28.februāra līdz 2008.gada 30.decembrim veikusi aizdevuma summa s un ar to saistīto procentu, kā arī soda naudas maksājumus.

[11.3.] Par to, ka atbildētāja 2007.gada 12.janvārī slēgusi aizdevuma līgumu, saņemot aizdevumu EUR 129 000 apmērā, liecina arī 2009.gada 30.jūnijā noslēgtā Vienošanās Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507 (l.l. 39 – 40).

Pirmkārt, atbildētāja nenoliedz, ka viņa parakstījusi šo Vienošanos.

Otrkārt, Vienošanās slēgta pēc Aizņēmējas /pers. A/ iniciatīvas, kā tas norādīts Vienošanās ievaddaļā. Savukārt Vienošanās 8.punktā norādīts, ka tā stājas spēkā ar tās parakstīšanas brīdi un ir neatņemama Aizdevuma līguma sastāvdaļa.

Tas, ka puses Vienošanos noslēgušas labā ticībā, secināms no 10.punkta, kurā norādīts, ka Vienošanās pilnībā apliecina Pušu vienošanos.

[11.4.] Tiesu kolēģija atzīst, ka minētie fakti liecina par to, ka atbildētāja /pers. A/ 2007.gada 9.janvārī ar AS "Baltic Trust Bank" (pēc nosaukuma maiņas - AS "GE Money Bank un arī AS "GE Capital Latvia") bija noslēgusi aizdevuma līgumu, to parakstot. Atbildētāja saņēmusi aizdevuma summu pilnā apjomā un veikusi tās daļēju atmaksu. Sakarā ar to, ka atbildētāja savas saistības nevarēja pildīt, 2009.gada 30.jūnijā tika noslēgta Vienošanās, kuras mērķis bija mainīt turpmākos aizdevuma atmaksas noteikumus.

[11.5.] Tiesu kolēģija atzīts, ka atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus saviem apgalvojumiem, ka 2009.gada 30.jūnija Vienošanās noslēgta maldu ietekmē. Civillikuma 1441.pantā noteikts, ka maldība var rasties vai nu no tam, ka pavisam trūkts ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskajiem apstākļiem – faktiskā maldība – vai kādām tiesiskām normām – tiesiskā maldība.

Tiesu kolēģija atzīst, ka atbildētājai bija zināmi visi apstākļi, kas bija saistīti ar 2009.gada 30.jūnijā noslēgto Vienošanos un tās pamatu. Turklāt, /pers. A/ bija šīs Vienošanās iniciatore.

Civillikuma 1427.pantā noteikts, ka pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums, bet divpusējā darījumā vajadzīgs visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums.

Ņemot vērā spriedumā konstatētos faktiskos apstākļus un iesniegtos pierādījumus, tiesu kolēģija atzīst, ka pretprasība celta nepamatoti un tā ir noraidāma.

[12.] Civillietu tiesu kolēģija, izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru apmierināta /pers. A/ iesniegta pretprasība, atzīst, ka pirmās instances tiesa nav pietiekami vispusīgi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un pieņēmusi nepamatotu spriedumu.

[13.] Civilprocesa likuma 426.panta pirmajā daļā noteikts, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar iesniegto apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Savā apelācijas sūdzībā likvidējamā AS "GE Capital Latvia" lūgusi apmierināt tās celto prasību un piedzīt no /pers. A/ par labu Igaunijas komersantam "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā neatmaksāto aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu, likumiskos nokavējuma procentus par aizdevuma samaksas kavējumu un līgumsodu, kopsummā - EUR 191865,41.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība šajā daļā atstājama bez izskatīšanas.

Savu viedokli Civillietu tiesu kolēģija pamato uz turpmāk norādītajiem faktiem.

[13.1.] Prasību pret /pers. A/ par aizdevuma parāda piedziņu cēlusi AS "Ge Money Bank" (pēc nosaukuma maiņas – AS "GE Capital Latvia").

2014.gada 30.janvārī prasītāja iesniegusi Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pieteikumu par puses procesuālo tiesību pārņemšanu (1.sējums, l.l. 103), lūdzot pieļaut civillietā prasītājas aizstāšanu ar cesionāru Ārvalstu komersantu "PlusPlus Baltic OU" filiāli Latvijā.

Pieteikumam AS "GE Capital Latvia" pievienojusi 2013.gada 23.augustā noslēgto Cesijas līguma izrakstu, no kura redzams, ka ar cesijas līgumu prasītāja nodevusi savas prasījuma tiesības pret /pers. A/ Ārvalsts komersantam PlusPlus Baltic OU filiālei Latvijā (1.sējums, l.l. 104 – 106).

Ar pirmās instances tiesas 2014.gada 25.marta tiesas sēdes protokollēmumu pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77.panta pirmo un otro daļu prasītāja – AS "GE Capital Latvia" aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju – Ārvalsts komersantu PlusPlus Baltic OU filiāli Latvijā (1.sējums, l.l. 113).

Civillikuma 1800.pantā noteikts, ka prasījuma cesija, ja par to nav citādi norunāts, atzīstama par paša prasījuma cesiju, kurš ir prasības priekšmets; bet uz cesionāru pāriet tikai prasījuma tiesības, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet.

Savukārt Civillikuma 1805.pants nosaka, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to citam un izlietot to pret parādnieku.

Juridiskajā literatūrā (Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – R: Mans īpašums, 1998, 303.lpp), komentējot Civillikuma 1805.pantu, ir norādīts, ka cesionāram pēc būtības nav īsta kreditora, bet gan prasītāja statuss. Taču, lai cesionārs varētu pilnībā realizēt savas prasījuma tiesības, tad šo prasījuma tiesību ietvaros likums tam piešķir kreditora tiesības.

Ņemot vērā minētās Civillikuma normas, kas regulē cesijas līguma nosacījumus, Civillietu tiesu kolēģija secina, ka ar 2013.gada 23.augustu AS "GE Money Bank" savas prasījuma tiesības pret /pers. A/ nodevusi Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā. Turklāt ar 2014.gada 25.marta tiesas lēmumu izskatāmajā lietā prasītāja AS "GE Money Bank" aizstāta ar cesionāru Ārvalsts komersantu "PlusPlus Baltic OU" filiāli Latvijā.

Tā kā atbilstoši Civillikuma 1805.pantam ar cesijas līgumu cedents pilnībā savas prasījuma tiesības pret parādnieku nodot cesionāram, viņam zūd arī tiesības lūgt piedzīt no parādnieka cesionāra labā parādu, kā tas lūgts apelācijas sūdzībā.

[13.2.] To, ka AS "Ge Money Bank" (LAS "GE Capital Latvia") savas prasījuma tiesības nodevusi Ārvalsts komersantam "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā un cesionārs šīs tiesības izlietojis, apliecina arī Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2014.gada 8.oktobra spriedums, ar kuru noraidīta Ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiāles Latvijā prasība pret /pers. A/.

Apelācijas sūdzību par minēto tiesas spriedumu Ārvalsts komersants "PlusPlus Baltic OU" filiāle Latvijā nav iesniegusi un to nav arī pilnvarojusi

darīt AS "GE Capital Latvia". Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu ir iesniedzis tikai AS "GE Capital Latvia" likvidators /pers.S/ (1.sējums, l.l. 157).

[13.3.] Civilprocesa likuma 413.panta pirmajā daļā noteikts, ka par pirmās instances tiesas spriedumu lietas dalībnieks var iesniegt apelācijas sūdzību.

Civilprocesa likuma 425.panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka apelācijas instances tiesas tiesnesis, konstatējot, ka apelācijas sūdzību iesniegusi persona, kas nav pilnvarota pārsūdzēt tiesas spriedumu, pieņem lēmumu atteikt ierosināt apelācijas tiesvedību.

Savukārt minētā panta trešajā daļā noteikts: "Ja šā panta otrās daļas 1.punktā norādītie apstākļi konstatēti apelācijas instances tiesas sēdē, tiesa pieņem lēmumu par apelācijas sūdzības atstāšanu bez izskatīšanas".

Ņemot vērā, ka likvidējamā AS "Ge Capital Latvia" savas prasījuma tiesības pret /pers. A/ ar cesijas līgumu nodevusi Ārvalsts komersantam "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā un ar pirmās instances tiesas spriedumu prasība pret /pers. A/ ir noraidīta, bet Ārvalsts komersants "PlusPlus Baltic OU" filiāle Latvijā nav iesniegusi apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu un to nav pilnvarojusi darīt arī LAS "GE Capital Latvia", apelācijas sūdzība daļā par parāda piedziņu no /pers. A/ EUR 191865,41 apmērā par labu Ārvalsts komersantam "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā atstājama bez izskatīšanas.

[14.] Ņemot vērā, ka pretprasība un apelācijas sūdzība daļā par lūgumu noraidīt pretprasību ir izskatīta pēc būtības, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepieciešamu izvērtēt jautājumu par tiesas izdevumu atlīdzināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

[14.1.] No Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas izriet, ka pusei, kuras labā ir taisīts spriedums, piedzen no otras puses samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to prasītājam ir atlīdzināmi tiesas izdevumi, kas samaksāti par apelācijas sūdzību daļā par lūgumu noraidīt pretprasību.

Par apelācijas sūdzību prasītājs ir samaksājis valsts nodevu EUR 4 809,34 (2.sējums, l.l. 11), kas aprēķināta saskaitot kopā prasības summas par abiem apelācijas sūdzībā ietvertajiem prasījumiem: noraidīt pretprasību un piedzīt parāda kopsummu.

Ņemot vērā, ka Civillietu tiesu kolēģija ir izskatījusi apelācijas sūdzību daļā par pretprasības noraidīšanu, bet pārējā daļā apelācijas sūdzība ir atstāta bez izskatīšanas, tad prasītājam nav atlīdzināma valsts nodeva par prasījumu piedzīt parāda kopsummu, taču pārējā daļā nodeva ir atmaksājama.

Valsts nodeva par prasījumu par parāda kopsummas piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta e) apakšpunktu, ir EUR 3 519,34. Ņemot vērā, ka prasītājs ir samaksājis valsts nodevu EUR 4 809,34 apmērā, tad starpība EUR 1 290, kas ir daļa par prasījumu noraidīt pretprasību, ir piedzenama no atbildētājas par labu prasītājam.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenama valsts nodeva EUR 1 290, kas ir daļa no samaksātās valsts nodevas par prasījumu noraidīt pretprasību.

[14.2.] Savukārt no Civilprocesa likuma 42.panta otrās daļas izriet, ka gadījumā, ja prasība, šajā gadījumā pretprasība, tiek noraidīta, tad tiesas izdevumi ir piespriežami no prasītāja, pretprasības gadījumā no atbildētājas, valsts ienākumos.

Ņemot vērā, ka atbildētāja par pretprasības pieteikuma iesniegšanu ir bijusi atbrīvota daļēji, tad Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka tas nav pamats, lai atbrīvotu atbildētāju no pienākuma atlīdzināt tiesas izdevumus valstij.

No lietas materiāliem (1.sējums, l.l. 8, 94) ir redzams, ka prasītājs un atbildētāja ir samaksājuši ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus katrs EUR 4,70 apmērā, tātad kopā EUR 9,40.

Tāpat no lietas materiāliem ir redzams, ka saistībā ar prasības pieteikuma (1.sējums, l.l. 3), pretprasības pieteikuma (1.sējums, l.l. 102) un apelācijas sūdzību (2.sējums, l.l. 12) ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,17 apmērā, saistībā ar paskaidrojumu (1.sējums, l.l. 50, 125) un atsauksmes(1.sējums, l.l. 53) nosūtīšanu ir radušies tiesas izdevumi EUR 1,50 apmērā. Savukārt saistībā ar pavēstu izsniegšanu (2.sējums, l.l. 27-29) ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 32,55 apmērā. Līdz ar to lietas izskatīšanas gaitā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 38,22 apmērā.

Ņemot vērā jau samaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, Civillietu tiesu kolēģija secina, ka no atbildētājas ir piedzenami valsts ienākumos atlikušie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 28,82 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu Civillietu tiesu kolēģija nosaka sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 425.panta otrās daļas 1.punktu un trešo daļu, 204.[1], 432. un 434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

atstāt bez izskatīšanas likvidējamās AS "GE Capital Latvia" apelācijas sūdzību daļā par neatmaksātā aizdevuma, procentu par aizdevuma izmantošanu, likumisko nokavējuma procentu un līgumsoda kopsummā EUR 191 865,41 apmērā piedziņu no /pers. A/ par labu ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic OU" filiālei Latvijā.

Noraidīt /pers. A/ pretprasību pret likvidējamo AS "GE Capital Latvia", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, par 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507, kas noslēgts starp /pers. A/ un AS "Baltic Trust Bank", atzīšanu par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža un 2009.gada 30.jūnija vienošanās Nr.1 pie 2007.gada 12.janvāra aizdevuma līguma Nr.Dz-2507, kas noslēgta starp /pers. A/ un AS "GE Money Bank", atzīšanu par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu likvidējamai AS "GE Capital Latvia", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, daļu no samaksātajiem tiesas izdevumiem EUR 1 290 (viens tūkstotis divi simti deviņdesmit euro).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 28,82 (divdesmit astoņi euro, 82 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama pēc sekojošiem rekvizītiem: saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs 90001672316, saņēmēja banka Valsts kase, bankas kods TRELLV22, konta numurs LV51 TREL 2190 4580 1900 0.

Noteikt desmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu par labu likvidējamai AS "GE Capital Latvia" un par labu valstij.

Samaksas apliecinošs dokuments par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos iesniedzams Rīgas apgabaltiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2015.gada 30.novembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zaļā

Tiesnese I.Celmiņa

Tiesnesis U.Danga